

Temat lekcji: Migracje wewnętrzne i zewnętrzne Polaków.**Cele lekcji:**

Uczeń:

- rozumie pojęcie migracji,
- wyjaśnia przyczyny i skutki migracji wewnętrznych i zewnętrznych,
- odczytuje główne kierunki i wielkość migracji z Polski i do Polski,
- oblicza przyrost rzeczywisty i saldo migracji dla Polski, województwa lub miasta,
- wymienia nazwy krajów, w których mieszka najwięcej Polonii i wskazuje te kraje na mapie,

Czas trwania lekcji : 45 min.**Wykaz pomocy dydaktycznych:**

- ścienna mapa polityczna świata,
- atlasy geograficzne,
- podręczniki,
- prezentacja multimedialna,
- duże arkusze papieru,
- karteczki samoprzylepne,
- karty pracy.

Metody pracy: pokaz, elementy burzy mózgów, ćwiczenia w obliczaniu, analiza wykresów i danych statystycznych, mapa mentalna.

Przebieg lekcji:

Lp.	Działania nauczyciela	Treść instrukcji dla ucznia	Czas (min.)	Użyte materiały/pomoce
1	Zapoznaje z tematem i celami lekcji.		2	
2	Prezentuje slajd 1 – Termin migracja. Formułuje polecenie	Odczytajcie znaczenie terminu migracja.	1	Prezentacja
3	Prezentuje slajd 2 – Rodzaje i przykłady migracji wewnętrznej i zewnętrznej. Formułuje polecenie Określa czas na wykonanie polecenia.	Jakie wyróżniamy rodzaje migracji? Podajcie przykłady migracji wewnętrznej, swoje propozycje zapiszcie w karcie pracy (polecenie nr 1). Porównajcie swoje przykłady z przedstawionymi na slajdzie. Jakie wyróżniamy rodzaje migracji zewnętrznej? Na podstawie podręcznika wyjaśnijcie pojęcie emigracja i imigracja (karta pracy polecenie nr 2).	6	Prezentacja Podręcznik Karta pracy
4	Formułuje polecenie Dzieli uczniów na dwie grupy (rzędy), pracują w parach lub indywidualnie. Mocuje dwa duże arkusze papieru, na jednym na środku napis przyczyny migracji wewnętrznej i odchodzące strzałki, na drugim przyczyny migracji zewnętrznej i odchodzące strzałki. Określa czas pracy. Prosi przedstawicieli grup o odczytanie efektów pracy. Prezentuje slajd 3 – Przyczyny migracji.	Zastanówcie się jakie są przyczyny migracji: - wewnętrznej Polaków – I grupa - zewnętrznej Polaków – II grupa Swoje propozycje zapiszcie na karteczkach, które umieścicie w odpowiednim miejscu na arkuszu papieru. Porównajcie swoje przykłady z przedstawionymi na slajdzie i wykonajcie polecenie nr 3 w karcie pracy.	7	Prezentacja Podręcznik Karta pracy

5	Formułuje polecenie . Dzieli uczniów na dwie grupy (rzędy), pracują w parach lub indywidualnie. Określa czas pracy Prosi przedstawicieli grup o odczytanie efektów pracy. Prezentuje slajd 4 – Pozytywne i negatywne skutki migracji zewnętrznej.	Na podstawie informacji zawartych w otrzymanym tekście (podr. „Puls Ziemi”, str. 65), określcie pozytywne i negatywne skutki migracji zewnętrznej. Porównajcie swoje przykłady z przedstawionymi na slajdzie i wykonajcie polecenie nr 4 w karcie pracy.	6	Prezentacja Podręcznik Karta pracy
6	Prezentuje slajd 5 – Wielkość migracji zewnętrznych w Polsce w latach 1980- 2009. Formułuje polecenie.	Dokonajcie analizy przedstawionego wykresu i określcie lata, w których wielkość emigracji i imigracji w Polsce była największa.	3	Prezentacja
7	Prezentuje slajd 6 – Saldo migracji (definicja i wzór). Formułuje polecenie. Określa czas pracy Wskazuje ucznia do wykonania obliczeń na tablicy.	Odczytajcie znaczenie terminu saldo migracji. Zapoznajcie się ze wzorem na obliczanie salda migracji. Wykonajcie polecenie nr 5 w karcie pracy.	5	Prezentacja Karta pracy
8	Prezentuje slajd 7 – Przyrost rzeczywisty (definicja i wzór). Formułuje polecenie. Określa czas pracy Wskazuje ucznia do wykonania obliczeń na tablicy.	Odczytajcie znaczenie terminu przyrost rzeczywisty. Zapoznajcie się ze wzorem na obliczanie przyrostu rzeczywistego. Wykonajcie polecenie nr 6 w karcie pracy.	5	Prezentacja Karta pracy
9	Prezentuje slajd 8 – Główne kierunki migracji zewnętrznych mieszkańców Polski w 2008 r. Formułuje polecenie.	Przeanalizujcie diagramy i wskaźcie na mapie 3 państwa, do których w 2008 r. wyemigrowało najwięcej Polaków oraz 3 kraje, z których do Polski przybyło najwięcej imigrantów.	3	Prezentacja
10	Prezentuje slajd 9 – Polacy na świecie. Formułuje polecenie. Wyznacza uczniów do wskazania na mapie lub zgłaszają się chętni.	Na podstawie informacji przedstawionych na slajdzie wskaźcie na mapie świata 5 krajów o największej liczbie Polonii.	3	Prezentacja Mapa ścienna „Świat podział polityczny” Atlasy
11	Podsumowuje zajęcia.		2	
12	Zadaje i wyjaśnia pracę domową.	Wykonajcie jedno z dwóch zadań, które znajdują się na platformie e-learningowej gimnazjum. Termin Zad. 1 Określ, w jaki sposób saldo migracji zewnętrznych wpływa na liczbę ludności w Polsce. Zad. 2 Korzystając z dostępnych źródeł oblicz przyrost rzeczywisty w Twojej miejscowości w 2010 lub 2011 roku (mogą być lata wcześniejsze)	2	

Wybór literatury dla nauczyciela :

M. Szubert, Planeta Nowa 3, Nowa Era, Warszawa 2010.

R. Malarz, Puls Ziemi 3, Nowa Era, Warszawa 2010.

J. Flis, Słownik szkolny. Terminy geograficzne, WSiP, Warszawa 1999.

Atlas geograficzny – Polska Kontynenty Świat, Nowa Era.

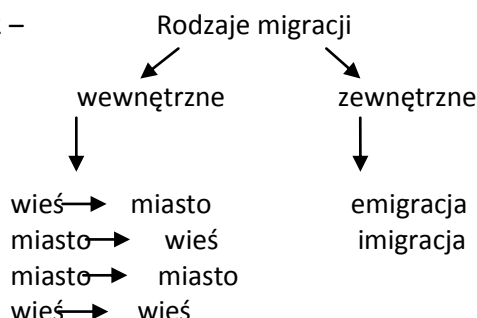
<http://www.stat.gov.pl>

Uwagi metodyczne dla nauczycieli dotyczące wykorzystania ICT:

Prezentacja multimedialna:

Slajd 1- Termin migracja (źródło: wikipedia.org)

Slajd 2 –

Slajd 3 – Przyczyny migracji przedstawione w dowolnej formie .

Slajd 4 – Pozytywne i negatywne skutki migracji zewnętrznej.

Slajd 5 – Wykres liniowy przedstawiający wielkość migracji zewnętrznych w Polsce w latach 1980-2008 (można zeskanować wykres z podręcznika Planeta Nowa 3 str. 67).

Slajd 6 – Saldo migracji – definicja i wzór (podręcznik Planeta Nowa 3 str. 66 / Wzór – $SM = I - E$)

Slajd 7 – Termin przyrost rzeczywisty i wzór na obliczanie (podręcznik Planeta Nowa 3 str. 67).

Slajd 8 – Wykresy kołowe lub słupkowe przedstawiające główne kierunki migracji zewnętrznych Polaków w 2008 i ich wielkość (dane znajdują się w podręczniku Planeta Nowa 3 str. 67).

wykres I przedstawia główne kierunki emigracji Polaków

wykres II przedstawia główne kierunki migracji do Polski

(można zeskanować wykresy z podręcznika PlanetaNowa3 str. 67)

Slajd 9 – Polacy na świecie – Mapa polityczna konturowa świata , na której umieszczone są koła, których wielkość obrazuje liczebność Polaków w danym państwie, na każdym kole znajduje się nazwa państwa . Przykładowe państwa to: Stany Zjednoczone, Brazylia , Kanada, Argentyna, Niemcy , W. Brytania, Francja, Irlandia , Białoruś , Ukraina, Litwa (można zeskanować mapki z podręcznika Planeta Nowa 3 str. 68 lub Puls Ziemi 3 str. 66).

Przykładowa karta pracy

Migracje

1. Podaj 3 przykłady kierunków migracji wewnętrznych, np.:
 - a) ze wsi do miasta
 - b)
 - c)
 - d)
2. Na podstawie informacji zawartych w podręczniku na str. 66 /Planeta nowa/ 64 Puls Ziemi wyjaśnij pojęcia:
 - a) emigracja -
 - b) imigracja -
3. Na podstawie informacji zawartych w podręczniku str.67 Planeta /64 Puls podaj przyczyny migracji wewnętrznej i zewnętrznej Polaków:
 - a) przyczyny migracji wewnętrznej :
 -
 -
 -
 - b) przyczyny migracji zewnętrznej:
 -
 -
 -

4. Na podstawie informacji zawartych w podręczniku (Puls Ziemi str. 65) otrzymanym materiale źródłowym (ksero z podręcznika Puls Ziemi str. 65) podaj przykłady pozytywnych i negatywnych skutków migracji zewnętrznych:

a) pozytywne skutki migracji zewnętrznych :

-
-
-
-

b) negatywne skutki migracji zewnętrznych:

-
-
-
-

5. Korzystając ze wzoru i danych oblicz saldo migracji w Polsce w 2005 roku.

Zad.

W Polsce w 2005 roku liczba imigrantów wynosiła 9 300, a liczba emigrantów 22 200. Oblicz, wartość salda migracji .

Wzór: $SM = I - E$

.....
.....

6. Korzystając ze wzoru i danych oblicz wartość przyrostu rzeczywistego w Polsce w 2005 roku.

Zad.

W 2005 roku w Polsce urodziło się 368300 osób, a zmarło 364400 osób. Liczba imigrantów wynosiła 9 300, a liczba emigrantów 22 200. Oblicz wartość przyrostu rzeczywistego w Polsce w 2005 roku.

wzór: $PR = PN + SM$

.....
.....